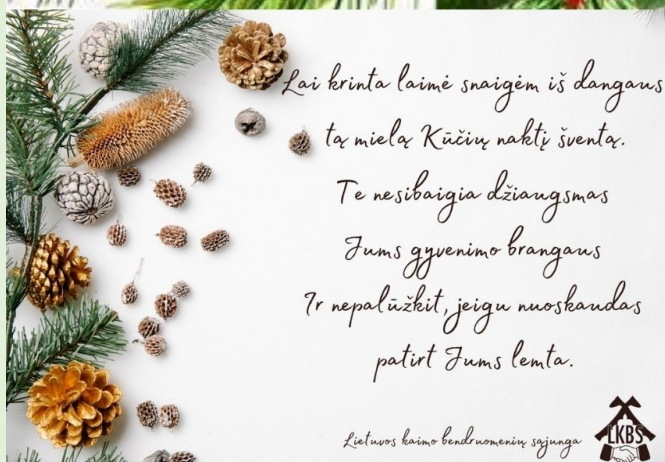

NAUJIENOS BENDRUOMENĖMS

2021 m. gruodis

Nr. 8

*Lai krinta laimė sniegėm iš dangaus
ta miela Kūčių naktį šventą.
Te nesibaigia džiaugsmas
Jums gyvenimo brangaus
Ir nepalūžkit, jeigu nuoskaudas
patirt Jums lemta.*

Lietuvos kaimo bendruomenių sąjunga

*Ir 2022-aisiais
metais būkime kartu
- stiprūs, kūrybingi,
siekime naujas
patirties ir žinių!!!*

Brangūs bendruomenių ir
kitų nevyriausybinių
organizacijų atstovai, mieli
VVG kolegos,

Linkiu Jums Kalėdinio
stebuklo, kuris atneštų į Jūsų
širdis Ramybę, Džiaugsmą ir
Viltį. Mylėkite, būkite mylimi,
svajokite, kurkite gėrį ir grožį
aplink save, visų Jūsų labui.

Su Šv. Kalėdomis ir
Naujaisiais metais!

Vietos veiklos grupių tinklo
pirmininke
Kristina Svedaite

*Sventiniai
sveikinimai!*

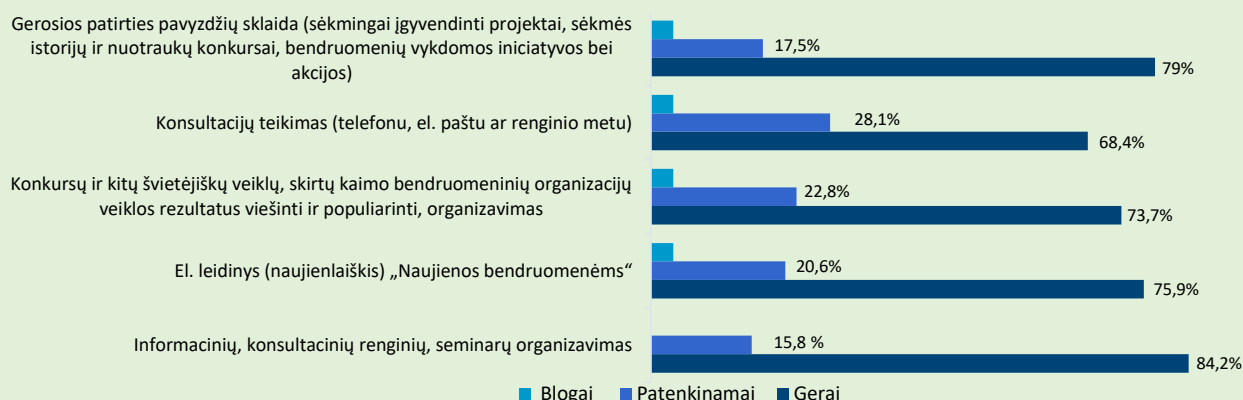
Veiklos įsivertinimas

Litfood Socialinio bendradarbiavimo skatinimo skyrius (toliau – Skyrius) siekdamas savo vykdomos veiklos ir teikiamų paslaugų tobulinimo, geresnio bendradarbiavimo, sužinoti kaimo bendruomeninių organizacijų, vietos veiklos grupių atstovų nuomonę apie vykdytas veiklas, jų naudingumą, gautos informacijos pritaikymą bendruomeninėje veikloje 2021 m. rudenį atliko apklausą – Skyriaus veiklos įsivertinimą.

78 proc. visų dalyvavusių apklausoje – kaimo bendruomeninių organizacijų atstovai, 18 proc. – VVG atstovai, likusi dalis – biudžetinių įstaigų atstovai ir kiti kaimo gyventojai.

Apibendrinus apklausos rezultatus, galima pasidžiaugti, kad absoliuti dauguma respondentų (84 proc.) gerai vertina visas 2021 m. vykdytas Skyriaus veiklas: seminarų, informacinius renginių organizavimą, konsultacijų teikimą, leidinius ir kt.

Pagrindinį informacijos šaltinį apie Skyriaus vykdomas veiklas dalyviai nurodė el. paštu gaunamą informaciją (68 proc.).

Dauguma apklaustųjų teigiamai įvertino informacijos siunčiamos el. paštu ir skelbiamos Litfood Facebook paskyroje aiškumą ir naudingumą, o organizuotų konsultacinių renginių metu gautą informaciją ir žinias pritaikė savo veikloje.

Visą veiklos įsivertinimo ataskaitą [rasite čia](#).

2022-ieji metai – Savanorystės metai

2022-uosius Seimas paskelbė Savanorystės metais. Taip siekiama ne tik pažymėti savanorystės įteisinimo Lietuvoje dešimtmetį, bet ir atkreipti dėmesį į visuomenės įsitraukimo į savanorišką veiklą svarbą ir savanorių indėlį prisidedant prie Covid-19 pasekmių suvaldymo.

Prieš dešimt metų, 2011 metais, priimtas Savanoriškos veiklos įstatymas, kuris įteisino savanorišką veiklą Lietuvoje, paskatino plėtoti nacionalines ir tarptautines savanoriškos veiklos programas.

Dešimtmetį buvo formuojamos savanoriškos veiklos programos, padedančios skatinti piliečių atsakomybę, stiprinti bendruomeninius ryšius, susipažinti su profesine veikla ar ugdyti praktinius įgūdžius.

Prasidėjus Covid-19 pandemijai, vėliau įsigaliojus karantinui bei apribojus gyventojų judėjimą, savanorių veikla tapo ypatingai svarbi užtikrinant pažeidžiamų asmenų priežiūrą, aprūpinimą būtiniaisiais dalykais, kontroliuojant viešąją tvarką ar užtikrinant ligoninių ir slaugos įstaigų veiklą. Nuo karantino paskelbimo pradžios į trumpalaikę ar ilgalaikę savanorystę įsitraukė daugiau nei 10 000 šalies gyventojų, kurie skyrė ir vis dar skiria tūkstančius valandų savo laiko savanorystei. Paskelbiant Savanorystės metus siekiama dar stipriau paskatinti savanorišką veiklą, kaip viso gyvenimo mokymosi įrankį, bendradarbiavimą tarp nevyriausybinio sektoriaus ir valstybės bei savivaldybės institucijų.

Parengta pagal internetinį puslapį: <https://socmin.lrv.lt/lt/>

Socialinis verslas, socialinių paslaugų teikimas

Sūdavos kaimo bendruomenė teiks socialines paslaugas kaimo gyventojams

Siekiant skatinti kaimo bendruomenes ir kitas kaime veikiančias organizacijas užsiimti veiklomis, prisidedančiomis prie pagalbos neįgaliesiems, vienišiesiems, pagyvenusiems, socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, užtikrinant visapusišką šių grupių asmenų integraciją Sūdavos kaimo bendruomenė (Vilkaviškio r.) įgyvendino projektą „Socialinės paslaugos kaimo gyventojams“.

Projekto rezultatas: projekto lėšomis įsigytos dvi Bioptron lempos su stovu, dvi gydymosios automatinės termomasažinės lovos, du limfodrenažiniai aparatai, skalbimo mašina, skalbinių džiovyklė, indaplovė, konvekcinė garų krosnelė, virtuvės baldų komplektas bei konsultavimo paslaugos.

Projekto įgyvendinimo rodikliai: socialinės paslaugos teikiamos Klausučių ir Šeimenos seniūnijos gyventojams, įtrauktų socialiai pažeidžiamų asmenų skaičius – 100.

Parengta pagal internetinį puslapį: <http://www.vilkaviskiovg.lt/>

Eičių kaimo gyventojai pradėjo teikti verslo ir socialines paslaugas

Tauragės rajone įsikūręs bendruomenės branduolys susitvarkė juridinį statusą ir įstatus taip, kad bendruomenė galėtų teikti paslaugas, išrašinėti sąskaitas ir patys sau kurti darbo vietas bei jas suteikti kitiems. Iniciatoriai kvietė kaimo gyventojus į atvirus susirinkimus, diskusijas, išsiaiškinti, ko nori gyventojai bei ko jiems trūksta.

Nors iš pradžių didžioji dalis gyventojų į pokytį „iš apačios“ (iš pačių gyventojų, o ne valdžios) žiūrėjo skeptiškai, tačiau lūžis įvyko jau po kelių veiksmų.

Bendruomenės tikslas – kurti idėjų ir sprendimų įgyvendinimą „iš apačios į viršų“ atstovaujant gyventojų norus.

Bendruomeninio verslo projekto lėšomis įsigytas traktoriukas ir autobusiukas (pavežėjimui). Pavasarį traktoriukas padeda gyventojams daržuose, o žiemą – valo kelius. Bendruomenėje sukurtos 5 darbo vietos, bet esant poreikiui retesniems ar pavieniams darbams atlikti prisijungia ir kiti bendruomenės nariai, dirbantys su verslo liudijimais.

Bendruomenė taip pat teikia pagalbos senjorams į namus paslaugas – nuo pavežėjimo pas gydytojus iki vaistų ar maisto nupirkimo. Jie vieni pirmųjų, o gal net ir vieninteliai regione, iš Tauragės r. savivaldybės pilotiniu projektu perėmė kultūros ir bibliotekos teikiamas paslaugas Eičių kaime. Bendruomenė pati sprendžia kokių renginių ir kada reikia – idėjos ateina iš pačių žmonių. Už šias suteiktas paslaugas tai pat skiriamas finansavimas.

Bendruomenė rūpinasi ir kaime gyvenančiu jaunimu, įrengė laisvalaikio kambarį, kuriame – stalo teniso stalas, biliardas, oro ritulio stalas, nenaudojamose mokyklos patalpose įrengta sporto salė. Pradedama ieškoti verslumo idėjų ir jaunimui.

Parengta pagal internetinį puslapį: <http://inx.lv/p0gd>

Daugiau apie Socialinį verslą ir jo pavyzdžius – kituose mūsų leidiniuose.

Gerieji projektų pavyzdžiai

Vyžuoniškių bendrija „Vyžuona“, Utenos r.

Projekto pavadinimas: Vyžely pinsiu, Vyžanos vyžosiu.

Tikslas – sukurti unikalų edukacinių programų ciklą, skirtą atskiroms amžiaus grupėms, aktualų skirtingiems metų laikams, atskleidžiantį Vyžuonų krašto autentiškumą ir unikalumą.

Rezultatas: susitikimų metu vyžuoniškiai mokėsi velti veltinį ir sėkmingai užbaigė mokymų ciklą, skirtą apavo temai.

Projektas įgyvendintas pagal Utenos rajono dvisektorių strategiją 2016-2023 m.

Mekių kaimo bendruomenė, Joniškio r.

Projekto pavadinimas: Gaminu pats!

Tikslas – sukurti materialinę bazę maisto gaminiui, pritaikant patalpas, įsigyjant reikalingą įrangą ir priemones, aktyvinti vietos jaunimo integravimąsi į bendruomeninę veiklą, skatinti savanorystę, didinti bendruomenės narių užimtumą ir gerinti laisvalaikį.

Rezultatas: vykdant projektą, buvo dalinai suremontuotos patalpos, įsigyta stalų komplektas, metaliniai virtuvės baldai, virtuvės įranga, maisto ruošimui ir furšetams skirta įranga, židinio statybinės medžiagos ir savo jėgomis atnaujinta pirmo bendruomenės namų aukšto šildymo sistema, kurios pilnumoj užteks viso pirmo aukšto patalpų šildymui.

Projektas įgyvendintas pagal Joniškio rajono partnerystės vietos veiklos grupės teritorijos 2015–2023 m. vietos plėtros strategiją.

Asociacija „Leipalingio miestelio jaunimas“, Druskininkų sav.

Projekto pavadinimas: Leipalingio miestelio jaunimo įtraukimas į visuomeninį gyvenimą.

Tikslas – aktyvinti jaunimo įsitraukimą į Leipalingio miestelio visuomeninį gyvenimą.

Rezultatas: projekto metu įsigyta: kompiuteris, projektorius, penkios palapinės žygiams taip pat patyriminės išvykos, kūrybinės stovyklos, maitinimo, žygio su tėvais, edukacinių užsiėmimų, renginio „Sportuoja visa šeima“, susitikimo su jaunimo lyderiu, dviejų dienų

stovyklos, jaunimo apdovanojimų organizavimo paslaugos. Į veiklas įtraukta 50 jaunuolių nuo 14 iki 29 metų, 10 vaikų ir 40 Leipalingio miestelio bendruomenės narių.

Projektas įgyvendintas pagal Druskininkų vietos veiklos grupės teritorijos vietos plėtros 2015-2020 m. strategiją.

Gerieji projektų pavyzdžiai

Pumpėnų bendruomenė, Pasvalio r.

Projekto pavadinimas: Tradicinė Pumpėnų vidurvasario šventė 2021.

Tikslas – didinti Pumpėnų bendruomenės narių ir kartų tarpusavio bendradarbiavimą, aktyvumą organizuojant įvairius bendruomenės renginius ir puoselėjant vietos bendruomenės tradicijas bei kuriant naujas.

Rezultatas: suorganizuota dviejų dienų tradicinė Pumpėnų vidurvasario šventė, kurios veiklose bei koncertuose sudalyvavo daugiau nei 3000 šventės dalyvių iš Pasvalio ir aplinkinių rajonų. Pirmąją dieną vyko pagrindinės šventės veiklos, o antrąją –

tradiciniai Pumpėnų Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės atlidai. Visos šventės veiklos buvo suplanuotos ir organizuotos taip, jog atitiktų įvairaus amžiaus žmonių poreikius: vaikų, jaunimo, senjorų.

Šventės metu vyko sportinės tinklinio ir krepšinio varžybos, kuriose varžėsi jaunimo sportininkų komandos iš Pasvalio ir kitų aplinkinių rajonų.

Renginio metu savanoriavo 20 vietos jaunuolių, kurie dvi dienas intensyviai mokėsi kokybiškos savanorystės paslapčių, savanoriškos veiklos organizavimo ir vykdymo.

Bendradarbiaujant su kitomis bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis suorganizuotas gerosios patirties pasidalinimo susitikimas, kurio metu susitiko aplinkinių bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų atstovai.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Kėdainių rajono vietos veiklos grupė, Kėdainių r.

Projekto pavadinimas: Kėdainių krašto kaimo bendruomenių bendruomeniškumo ir bendradarbiavimo skatinimas

Tikslas – Kėdainių krašto kaimo bendruomeninių organizacijų narių bendradarbiavimo ir bendruomeniškumo skatinimas drauge mokantis bei dalijantis turima ir naujai įgyta patirtimi.

Rezultatas: suorganizuotas mokomasis vizitas į Tauragės rajono savivaldybėje esančias bendruomenes, kuriose sėkmingai plėtojami bendruomeniniai ir socialiniai verslai. Šio vizito tikslas – Kėdainių krašto

kaimo bendruomeninių organizacijų narių bendradarbiavimo, bendruomeniškumo skatinimas drauge mokantis bei dalijantis turima patirtimi bei įgyti naujos.

Suorganizuotas tradicinis Kėdainių rajono kaimo bendruomenių sąskrydis, kuriame dalyvavo 197 asmenys. Sąskrydyje dalyvavo per 30 jaunų žmonių bei per 40 asmenų iš socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių, savo gaminamus produktus ir amatus pristatė 6 vietos amatininkai. Tradicijų puoselėjimas, praleistas drauge laikas, bendravimas, savirealizacija, nauji potyriai – pagrindinė išliekamoji vertė. Socialinė projekto nauda – vis stiprėjantis bendruomeniškumo, patriotiškumo jausmas, savanorystė. Buvimas drauge, bendrystė, susipažinimas su amatininkų sukurtais gaminiais, dalyvavimas edukacijose sudaro sąlygas glaudžiam tarpusavio bendradarbiavimui ir, tikėtina, skatina imtis naujų, inovatyvių veiklų.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Gerieji projektų pavyzdžiai

Aukštupėnų kaimo bendruomenė, Kupiškio r.

Projekto pavadinimas: Vaikų žaidimų aikštelės įrengimas Aukštupėnų kaime.

Tikslas – viešosios erdvės sutvarkymas ir pritaikymas kaimo gyventojų poreikiams, įrengiant vaikų žaidimų aikštelę bei sukuriant funkcionalią poilsio ir laisvalaikio erdvę.

Rezultatas: Aukštupėnų kaime įrengta viešoji erdvė su žvirgždo danga ir sumontuoti įrenginiai: žaidimų kompleksas, balansinės supynės, dvigubos supynės, informacinis ženklas; pastatytas suoliukas ir šiukšliadėžė; aplink aikštelę išlygintas juodžemis bei pasėta žolė.

Prie vaikų aikštelės projekto įgyvendinimo daug prisidėjo ir patys kaimo gyventojai bei bendruomenės nariai.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Žygaičių kaimo bendruomenė „ŽYGAVA“, Tauragės r.

Projekto pavadinimas: Kur gimėm, kur augom...

Tikslas – suorganizuoti šventinį renginį puoselėjantį Žygaičių krašto tradicijas.

Rezultatas: tradicinis renginys buvo skirtas visiems Žygaičių krašte gyvenantiems žmonėms ir atvykstantiems jų kraštiečiams gyvenantiems svetur, neišskiriant nei vienos socialinės grupės. Žmonės pajuto vietos tradicijų puoselėjimą, pasidžiaugė sulaukta galimybe bendrauti tarpusavyje, susitiko su svetur gyvenančiais giminaičiais ir pažįstamais, turiningai praleido laisvalaikį, vaikai gavo dar vieną progą pasidžiaugti atrakcionais ir pažaisiti, jaunimas

pasilinksmino, užmezgė pažintis, galimai ir lemtingas jų gyvenimui. Atvykę amatininkai, prekeiviai realizavę gaminius ir prekes gavo pajamų. Į tradicinį renginį susirinkę įvairių bendruomenių atstovai sustiprino savo bendrystę, aptarė naujas jos formas, pasidalino idėjomis bei patirtimis padedančiomis puoselėti bendruomeniškumą ir tradicijas, sustiprino pasididžiavimą savo kraštu.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Likiškėlių kaimo bendruomenė, Alytaus r.

Projekto pavadinimas: Dainuoju Lietuvą kaip džiaugsmą.

Tikslas – įsigyjant tautinius rūbus telkti kaimo bendruomenę kultūrinei, pilietinei veiklai ir bendrystei, gilesniam vienas kito supratimui, tęsti ir puoselėti lietuvių liaudies šokių ir dainų tradiciją kaime bei rajone.

Rezultatas: įsigyti 8 Dzūkijos regionui būdingi tautiniai kostiumai, kurie skatina ir įpareigoja atsakingai bendrystei, kūrybiškumui, glaudesniai bendradarbiavimui su kitomis bendruomenėmis ir meno kolektyvais.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Sumanūs kaimai

Sumaniųjų kaimų vystymo poreikiai Lietuvoje

Žemės ūkio ministerijos užsakymu 2021 m. spalio–lapkričio mėn. VDU žemės ūkio akademijos tyrėjų grupė atliko tyrimą dėl Sumaniųjų kaimų koncepcijos įgyvendinimo Lietuvoje. Vykdamas tyrimą buvo atlikta apklausa, kurioje dalyvavo 174 ekspertai.

Tyrimas leido patikslinti sumanumo sąvoką, identifikuoti sumanumo variaciją tarp vietos veiklos grupių, kaimo bendruomeninių organizacijų, seniūnijų ir savivaldybių administracijų ir geografiniu požiūriu tarp administracinėse teritorijose veikiančių vienetų. Nustačius Sumanaus kaimo paramos priemonės intervencijos kryptis buvo nustatyta ar kaimo vietovių organizacijos, kurias atstovavo ekspertai, turi ar galėtų įgyti kompetencijų, kurios reikalingos įgyvendinti Sumanaus kaimo projektus.

Poreikiai, kuriems patenkinti ekspertų nuomone kaimo vietovių organizacijos turi daugiausiai kompetencijos, didžiausi buvo vietos ekonomikos kryptyje, o mažiausiai – klimato kaitos pokyčių švelninimo kryptyje. Pagal

1 lentelė. Svarbiausios Sumaniųjų kaimų vystymo poreikių sritys

Intervencijos kryptis	Poreikių sritys pagal svarbą
VIETOS EKONOMIKA	Ekonomikos įvairinimas ir kaimo turizmas; Trumposios maisto tiekimo grandinės ir vietos maisto sistemos.
ĮTRAUKI VIETOS INFRASTRUKTŪRA IR PASLAUGOS	Socialiniai tinklai ir kitos apsikeitimo informacija e-platformos; Socialinių paslaugų centrai, kartų namai; Mokslu grįstas inovatyvus švietimas, ugdymas ir konsultavimas; E-viešosios paslaugos (e-sveikata, e-švietimas, ir pan.).
SUMANUS VIEŠASIS VALDYMAS	Nuotolinių viešojo administravimo paslaugų teikimas (e-administravimas); Skaitmeninis bendruomenės darbas; e-dokumentacija; Organizacinių refleksų vystymas, veiklos optimizavimas ir efektyvumo didinimas.
SUMANIOS VIETOS BENDRUOMENĖS	Gebėjimai kaupti ir panaudoti vietos žinias gyventojų ir verslo vystymo naudai; Skaitmeninis raštingumas ir skaitmeninių technologijų taikymas; Partnerystė ir tinklaveika (tarp vietovių, įvairių sektorių organizacijų, veiklų); Partnerystės organizacinių mechanizmų kūrimas ir vystymas.
KLIMATO KAITOS POKYČIŲ ŠVELNINIMAS	Tausus gamtos išteklių vartojimas ir atstatymas (sumanus vartojimas); Maisto švaistymo problemos sprendimai; Atliekų valdymas; Atsinaujinančioji energetika; Agroekologija ir agrarinė aplinkosauga.

Apibendrinami šio tyrimo rezultatus tyrėjai teigia, kad diegiant Sumanaus kaimo paramos modelį Lietuvoje, turėtų būti remiamasi principu „iš apačios į viršų“ ir kitais LEADER metodo principais, orientuojamasi į kaimo plėtros veikėjų sumanumo ugdymą, kaimo sistemos elementų integraciją, formalių ir neformalių žinių mainus, į kuriuos sąveikiai įtraukiami visi kaimo vietovių pokyčių valdymo suinteresuotieji, pasitelkiamos mokslo ir eksperimentinės plėtros institucijos. Žinių kūrimas ir mokymai organizuojami visuose Sumanaus kaimo projektų įgyvendinimo etapuose, vykdomas mokslu grįstas inovatyvus švietimas, ugdymas ir konsultavimas. Skaitmeninės technologijos yra svarbi priemonė sumaniems kaimams, bet ne vienintelė. Ypatingas vaidmuo tenka socialinėms inovacijoms ir kaimo vietovės organizacinei kultūrai, kuri yra vietos bendruomenės savireguliacijos mechanizmas. Sumanaus kaimo paramos modelis turėtų būti grindžiamas partnerystės organizacinio mechanizmo, t. y. informavimo, konsultavimo, įtraukimo ir dalyvavimo sprendimų, kelių veiklų ir suinteresuotųjų veikiančių sinchroniškai, funkcionavimu.

Parengta pagal VDU žemės ūkio akademijos tyrėjų grupės atlikto tyrimo dėl Sumaniųjų kaimų koncepcijos įgyvendinimo Lietuvoje galutinę ataskaitą.

Daugiau apie „Sumanūs kaimai“ – kituose mūsų leidiniuose.

Skaitmeninė Europos ateities konferencija: galimybė visiems išsakyti savo nuomonę

Konferencija dėl Europos ateities

Europos kaimo plėtros tinklas informavo apie 2021 m. spalio 22-23 d. Strasbūre vykusį daugiakalbės konferencijos apie Europos ateitį renginį, kuriame vienas iš diskusijos klausimų buvo tvarus Europos bendruomenių vystymasis.

Šioje daugiakalbėje (visomis oficialiomis 24 ES kalbomis) skaitmeninėje platformoje nuo jos veiklos pradžios 2021 m.

balandžio 19 d. iki lapkričio 3 d. dalyvavo daugiau kaip 320 000 ES piliečių iš visų 27 ES šalių, kurie pateikė daugiau kaip 29 tūkstančius idėjų, pasiūlymų susijusių su Europos ateitimi.

Skaitmeninė Europos ateities konferencija yra unikali galimybė Europos piliečiams aptarti Europai kylančius iššūkius ir jos prioritetus. Nesvarbu, iš kur esate ar kuo užsiimate, būtent čia buvo galima garsiai kalbėti apie tai, kokios Europos Sąjungos ateities norite.

Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija įsipareigojo išklaudyti europiečius ir savo kompetencijos srityse atsižvelgti į pateiktas rekomendacijas.

Tikimasi, kad ne vėliau kaip 2022 metų pavasarį baigiamajame Europos ateities konferencijos renginyje bus susitarta dėl išvadų ir pateiktos gairės dėl Europos ateities.

Daugiau informacijos apie Europos ateities konferenciją [rasite čia](#).

Parengta pagal e-leidinį: https://ec.europa.eu/info/index_lt

Jubiliejinė konferencija Švedijoje užbaigė Leader 30-mečio paminėjimo metus

Š. m. lapkričio 30 d. – gruodžio 3 d. Švedijos Halmstado mieste vyko tarptautinė konferencija, skirta Leader programos 30-mečiui pažymėti. Šią jubiliejinę konferenciją organizavo Europos Leader asociacija kaimo plėtrai (ELARD) kartu su Švedijos kaimo tinklu. Konferencijoje buvo ne tik apžvelgta sėkminga LEADER įgyvendinimo per 30 metų patirtis, bet taip pat buvo diskutuojama apie Leader programos ateitį ir jos vaidmenį įgyvendinant ilgalaikę Europos kaimo vietovių

viziją, Leader programos ir Sumaniųjų kaimų iniciatyvos sąsajas. Konferencijos dalyvius nuotoliniu būdu pasveikino Europos Komisijos pirmininkės pavaduotoja Dubravca Šuica, Europos žemės ūkio komisaras Janusz Wojciechowski.

Jubiliejinės Leader konferencijos vaizdo įrašą [rasite čia](#).

Parengta pagal e-leidinį: <http://elard.eu/organization/>

Leidinį rengė

VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros
Socialinio bendradarbiavimo skatinimo skyrius

Tel. +370 685 87511

El. paštas bendruomenes@litfood.lt